

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 87. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182015760/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

store Holberg allerede i sin Tid, da Sygdommen endnu ikke var saadartelig udbredt, hører Frygt for, at Verden en Gang maatte forgaa af bare Viser, hvilken usigelig Frygt burde da ikke vi i vores Tider svøve i? og hvor mange Gange burde ikke denne Frygt fordobles, naar vi til disse Millioner Skrifter vil lægge det uhyre Antal, som aarligen publiceres fra Banko-Kortoret! — Men dette fører mig i Erindring, at jeg er en Banko-Seddel, der skal fortælle mine Høndelser og ikke skrive Fortæller; Læseren faar altsaa skjænke mig den i Kapitulets Overtøjt lovede Fortælling, eller og gjøre sig en selv.

Syttende Kapitel.

Fortællelse af Levnedsbefrielsen.

Paa Vejen til Byen vandrede min Herre i dybe Betragtninger over sit saa højlig mislingede Tog og den mørke Udsigt til Fremtiden, som han havde for sig. Han havde, som forhen er sagt, i Begyndelsen af sin Værgingsvej haft store og anseelige Indkomster, som dog dagligdags vare fornindskede, efterhaanden som han blev mere og mere bekendt. Nu, da han mærkede, at han var fjendt af alle Mennesker, endog saa uden for sin Cirkel og uden for Kjøbenhavn, hvor han borde; nu da han saa, at der var sat et Mærke paa ham, ligesom paa den anden Kain, nu angrebte han for sig selv, at han ikke havde levet lidet mere sparsomt, da han meget gjerne kunde have haft saa meget tilovers, at han kunde le ad hele Verden, i Steden for at al Verden nu vilde le ad ham og lade ham julle. Det fejlede ikke, at der jo ogsaa nu og da opkom noget inden i ham, som han selv var saa redelig at kalde Samvittigheds Mindelser, der sagde ham, at en Formue, som var erhvervet

paa en uretlig Maade og ved andre Menneskers Ulykke, kunde ikke være langvarig. Han fandt vel denne Sætning be-
 styrket ved sit eget Exempel, men kunde dog ikke overtale sig til at antage den som en almindelig og utvetykelig Sats, siden han kjendte adskillige, der havde erhvervet sig hele Tonder Guld paa en uretlig Maade og ved at udjue Næsten, og dog havde disse Folk, ja Børnene efter dem, nydt Frugterne af denne Tid. Men en anden Sats troede han nu af egen Erfarenhed tilige med den Kundskab, han havde om Verden, at kunne anse som et Axioma, den nemlig: at det er hans fattige Folk eller ulykkelige, der kan have Samvittigheds Mindelser; thi i hine Fjendens Dage havde han aldrig set nogen indvortes Væredelser over sine Handlinger, som derimod nu i hans Ulykke begyndte at forurolige ham saa heftig, at han endog skrevedes til at vilde forforste sine Dage. Men han betænkte, at han endnu havde to Rigsdaler i Lommen, og da alle Mennesker vare hans Fjender, saa kunde han umuligen overtale sig til at efterlade sine Fjender det ringeste Arvegodt.

Vin glæder Hjærterne; det vidste min Herre, og for at igjentage denne Kuv, som han saa ofte havde brugt, gik han ind i en Kro og begjærede en Glaske Vin, som strax blev ham bragt. Han traf Skynker paa Næven ved det første Glas, han smagte, og spurgte Kromanden, om han havde i Sinde at dræbe ham med sin forgiftige Vin? Kromanden paaflød, at Vinen var uskyldig, at det som fornemmere Folk i hans Hus, end min Herre var, og at de aldrig havde drøget hans Vin; at han nylig havde faaet den fra Kjøbenhavn; at hans Vintapper var lige saa ærlig og brau en Mark som han selv; og at det overalt stod Hr. N. frit for at leve saa meget i Blasen, som han behagede, hvilket alle hønne Folk plejede at gjøre i hans Hus.

Hr. N., der ofte havde haft den Lykke at kunnere Vins, vidste meget vel, hvorledes den ægte Vorberury Vin falder paa Tungen; han forstod derfor, at han var en Mand, der